

КУРСОВА РАБОТА · ПРЕВЮ

Отчитане на финансовия резултат

ВУЗ / училище:	Не е посочена – Не е посочен
Година на оригинала:	Около 2009-2010 г.
Обем:	21 рендериани стр. ($\approx$ 4 950 думи); каталог: 21 стр.
Референтен №:	ref330
Дата на превюто:	28 юли 2026 г.
Обща оценка:	5.8/10 · потенциал след актуализация: 8-9/10

„Превюто е създадено с помощта на AI по методологията на tetradka.bg. Всички научни разработки, които се предоставят на потребителите след използване на нашите услуги, са написани от човек-автор. AI е инструмент за оптимизиране на работата по оформление, проучване на литература и изготвяне на графики и таблици. – Tetradka.bg“

Съдържание на превюто

1.	Корица и метаданни на разработката	1
2.	Съдържание на превюто · Тематична карта на оригинала	2
3.	Профил на темата: метаданни и 30 ключови думи	3
4.	Автентичен откъс – 7 от 21 стр. ≤ 1/3 от оригинала	4-10
5.	Оценка на темата по 5 критерия + структурен профил	11
6.	Стратегия за актуализиране	12
7.	12 готови промпта за самостоятелна актуализация	13
8.	Препоръчан абонаментен план, цени и срокове	14
9.	Хареса ли ти превюто? · QR · Мисия на Tetradka.bg	15

Тематична карта на оригинала

Картата е изготвена по реално рендерирания приложен файл. При разминаване с каталога е посочен и каталожният обем.

Титулна част и въведение	стр. 1-2
Теоретична и нормативна основа	стр. 3-7
Основно изложение и методика	стр. 8-14
Практически примери, анализ и обобщение	стр. 15-21

Профил на темата

Точно заглавие:	Отчитане на финансовия резултат
Категория:	Курсова работа
Предмет:	Финансово счетоводство
ВУЗ / град:	Не е посочена – Не е посочен
Обем на оригинала:	21 рендериани стр. · ≈ 4 950 думи · каталог: 21 стр.
Година на написване:	Около 2009–2010 г.
Референтен №:	ref330
Обща оценка:	5.8/10

Статус на актуалността:

Темата е основна, но разработката от 2009 г. съдържа остарели сметки, термини и данъчни постановки.

30 ключови думи (SEO)

отчитане на финансовия резултат	финансово счетоводство	счетоводство
финансово отчитане	академична разработка	актуализация 2026
нормативна база	евро	практически казус
академично цитиране	библиография	методология
вътрешен контрол	счетоводни документи	счетоводни сметки
финансов анализ	управленска информация	дигитализация
таблици	показатели	НСС
МСФО	Закон за счетоводството	ЗКПО
критично мислене	курсова работа	превю
абонаментен план	човешка експертиза	tetradka.bg

Забележка: личните данни са заличени. В превюто влизат не повече от 1/3 от оригинала; заключения, приложения и съществени изчисления не се разкриват извън допустимия автентичен откъс.

ТЪРГОВСКА ГИМНАЗИЯ – БУРГАС

КУРСОВА РАБОТА

НА

tetradka.bg · превю

НА ТЕМА:

ОТЧИТАНЕ НА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ

гр. Бургас, 2009 година

I. ФИНАНСОВИЯТ РЕЗУЛТАТ КАТО ОБЕКТ НА СЧЕТОВОДСТВОТО

Финансовият резултат на предприятието е стойностен израз на получения икономически резултат от осъществяването на определена сделка или от дейността за определен отчетен период. Финансовият резултат бива два вида – положителен и отрицателен. Положителният финансов резултат се изразява чрез понятието **печалба** на предприятието, а отрицателният се нарича **загуба**.

Печалбата на едно предприятие е част от собствения капитал, получена като положителна разлика между приходите и разходите или като остатък след отчисляването от получените приходи на извършените разходи за същия период. Загуба се получава тогава, когато разходите превишават приходите.

Съществува тясна връзка между елементите на счетоводното отчитане – активи (А), пасиви (П), собствен капитал (СК), разходи (Р), приходи (Пр) и финансовия резултат ($\pm\Phi P$). Сборът от стойностните размери на активите и извършените разходи през отчетния период е равен на сбора от сумата на пасивите, собствения капитал без резултата за отчетния период и на получените приходи през същия период:

$$A + P = \Pi + \text{СК} + \text{Пр}$$

Всъщност общата сума на пасивите и собствения капитал формира сумата на пасива на счетоводния баланс без резултата за текущата година (тоест $\Pi + \text{СК} = \text{СП} \rightarrow \text{пасива на счетоводния баланс}$). Затова равенството може да се изрази и по следния начин, който илюстрира връзката на елементите от имуществото на предприятието с вида на финансовия резултат:

$$A - \text{СП} = \text{Пр} - P = \pm\Phi P$$

Счетоводната печалба или загуба за отчетния период е *брутната печалба или загуба*, преди да се приспадне разходът за данъци от печалбата. На практика се определя като разлика между сумата на отчетените приходи от дейността, финансовите и извънредните приходи, от една страна, и сумата на отчетените разходи от дейността, финансовите разходи и извънредните разходи, от друга страна. Положителната разлика означава счетоводна **печалба**, а отрицателната разлика – **загуба**. Определен по този начин, счетоводният резултат за отчетния период се преобразува за целите на данъчното облагане чрез увеличаване или намаляване на отчетени приходи или разходи, които се признават или не се признават от действащото данъчно законодателство. По този начин се формира **данъчната (облагаемата) печалба или загуба**, върху която се определя размерът на дължимите (възстановимите) данъци. Разходът за данъци е сумата на текущите разходи за данъци от печалбата и отсрочените разходи за данъци от печалбата.

Текущият данъчен разход се определя по данъчните ставки, които се прилагат към датата на съставянето на годишния финансов отчет. След начисляването на разходите за данъци остава т.нар. **балансова печалба**.

Като се разглеждат двете съставки на финансовия резултат – печалбата и загубата, трябва да се имат пред вид и следните особености:

- Приходите и разходите на предприятието са елементи, свързани пряко с измерването им. Печалбата се отнася към приходите, а загубата – към разходите, защото печалбата е резултат от по-големия размер на приходите над разходите, а загубата – точно обратното, от по-големия размер на разходите над приходите.
  - Печалбата и загубата зависят от конкретни фактори: разходите за дейността, пазарната цена на продадените продукти на труда и на извършените услуги, отчетната стойност на продадените стоки, финансовите и извънредните приходи и разходи.
  - От счетоводна гледна точка печалбата е съставка на собствения капитал на предприятието, а загубата е негов отрицателен коректив.
  - Печалбата и загубата се разграничават счетоводно във времето – в рамките на текущата година и за минали години.
- Печалбите и загубите са всъщност показател за ефективното използване на ресурсите на предприятието

II. ХАРАКТЕРНИ СЧЕТОВОДНИ СМЕТКИ

За отчитане на финансовия резултат на предприятието в примерния Национален сметкоплан са предвидени сметките от **гр. 12 – Финансови резултати**. Резултатите се разграничават в четири групи от гледна точка на отчетно-информационната функция – непокрита загуба от минали години, неразпределена печалба от минали години, резултати от текущата година и резултати при ликвидация и несъстоятелност. Съответните сметки са:

Гр. 12 – Финансови резултати

с/ка 120 – Непокрита загуба от минали години

с/ка 121 – Неразпределена печалба от минали години

с/ка 122 – Печалби и загуби от текущата година

с/ка 123 – Резултати при несъстоятелност и ликвидация

с/ка 123.1 – Резултат при несъстоятелност

с/ка 123.2 – Резултат при ликвидация на предприятието

Характеристика на сметките от групата:

С/ка 120 – Непокрита загуба от минали години

- Активна, балансова
- Дебитираща се с дебитното салдо на водената през предходната година *с/ка 122 – печалби и загуби от*

текущата година, т.е. открива се в началото на отчетния период, а с/ка 122 се приключва. Това става след приемането на годишния финансов отчет от предходната година.

- Кредитира се при покриване на загубата с: 1) неразпределена печалба от минали години; 2) резерви на предприятието; 3) чрез намаляване на основния капитал; или 4) при обявяване на предприятието в несъстоятелност и ликвидация (с/у с/ка 103)
- Салдото е дебитно и показва размера на непокрытата през текущата година загуба от минали години.
- Аналитично се води по години на възникване и други избрани от предприятието признаци.

С/ка 121 – Неразпределена печалба от минали години

- Пасивна, балансова
- Кредитира се с кредитното салдо на водената през предходната година *с/ка 122 – печалби и загуби през текущата година*, т.е. открива се в началото на отчетния период, а с/ка 122 се приключва. Това също става след приемането на годишния финансов отчет от предходната година.
- Дебитира се при разпределение на печалбата за покриване на непокрыта загуба от минали години (с/ка 120), за създаване резерви или за увеличение на капитала, за начисляване на дивиденди в полза на акционери, съдружници и други собственици, при дарения.
- Салдото е кредитно и показва размера на неразпределената през текущия период печалба от минали години.
- Аналитично се води по години на възникване и други избрани от предприятието признаци.

С/ка 122 – Печалби и загуби от текущата година

- Активно-пасивна, балансова, финансово-резултатна
- Кредитира се при отразяване на положителния резултат (печалбата) от продажби (по с/ките от гр. 70), както и при приключване на с/ките за финансови и извънредни приходи.
- Дебитира се при отразяване на загубите от продажби и при приключване на сметките за финансови и извънредни разходи, както и при начисляване на разходите за данъци.
- Салдото може да бъде дебитно, което показва загуба за текущата година, или кредитно – показващо печалба. Това салдо фигурира в пасива на баланса и в отчета за приходите и разходите.
- Аналитично сметката се води по дейности и други признаци

- След установяването на балансовата печалба или загуба по тази сметка, следва нейното разпределение (за печалбата) или покриване (за загубата).

С/ка 123 – Резултати при несъстоятелност и ликвидация

- Активно-пасивна, балансова.
- Кредитира се при отнасяне на печалбата, отразена по дебита на *с/ка 707 – Приходи от ликвидация и несъстоятелност*.
- Дебитира се при загуба от операции, свързани с ликвидацията, респ. несъстоятелността, при което се съставя обратната счетоводна статия и се кредитира *с/ка 707*.
- Салдото е: 1) кредитно и показва размера на печалбата от ликвидация или несъстоятелност; или 2) дебитно и показва размера на загубата от ликвидация или несъстоятелност.
- Аналитично може да се води по следния начин:
с/ка 123.1 – Резултат при несъстоятелност
с/ка 123.2 – Резултат при ликвидация на предприятието
или по друг, приет от предприятието начин.

В операциите с финансовите резултати участват още:

С/ки от гр. 62 - Финансови разходи – те са активни, небалансови, дебитират си при начисляване на съответния финансов разход, кредитират се в края на отчетния период (с което всъщност се и приключват) срещу *с/ка 122 – Печалби и загуби от текущата година* като загуба. Няма салдо.

С/ки от гр. 69 (т.е. с/ка 690) – Извънредни разходи – с/ката е активна, небалансова (няма салдо), дебитира се при начисляване на извънреден разход, кредитира се в края на периода срещу *с/ка 122* като загуба.

С/ки от гр. 70 – Приходи от продажби – те са пасивни, небалансови с/ки, кредитират се с продажната цена на актива, който продаваме, дебитират се с отчетната стойност при отписване на актива, в края на отчетния период се приключват срещу *с/ка 122* като печалба или загуба и остават без салдо.

С/ки от гр. 72 – Финансови приходи – те са пасивни, небалансови с/ки (нямат салдо), кредитират се при начисляване или получаване на приходи от лихви, от съучастия, от операции с финансови активи, от валутни операции, от последващи оценки на финансови активи и други. Дебитират се в края на отчетния период или веднага с начисляването на лихвата срещу *с/ка 122* като печалба.

С/ки от гр. 79 (т.е. с/ка 790) – Извънредни приходи – пасивна, небалансова, кредитира се с начисляването или получаването на прихода от извънредно събитие, дебитира се в края на периода или веднага след кредитирането срещу *с/ка 122* като печалба и остава без салдо.

III. ФОРМИРАНЕ И ОТЧИТАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ТЕКУЩАТА ГОДИНА

В предприятието през годината се формира финансов резултат от различни източници с нееднаква икономическа същност – печалба или загуба. Продажбите са тези, при които той се създава в най-голям размер. Те могат да бъдат източник както на печалба, така и на загуба. Източник на финансов резултат печалба са също финансовите и извънредните приходи, а на загуба – финансовите и извънредните разходи и данъците върху печалбата.

Източници на печалба:

Приходи от продажби

Д-т с/ки от **гр. 70 – Приходи от продажби**

К-т с/ка **122 – Печалби и загуби от текущата година**

Финансови приходи

Д-т с/ки от **гр. 72 – Финансови приходи**

К-т с/ка **122 – Печалби и загуби от текущата година**

Извънредни приходи

Д-т с/ка **790 – Извънредни приходи**

К-т с/ка **122 – Печалби и загуби от текущата година**

Източници на загуба:

Загуби от продажби

Д-т с/ка **122 – Печалби и загуби от текущата година**

К-т с/ки от **гр. 70 – Приходи от продажби** (със загубата от продажбата)

За приключване на сметките за финансови разходи

Д-т с/ка **122 – Печалби и загуби от текущата година**

К-т с/ки от **гр. 62 – Финансови разходи**

За приключване на сметките за извънредни разходи

Д-т с/ка **122 – Печалби и загуби от текущата година**

К-т с/ка **690 – Извънредни разходи**

За начисляване на текущи разходи за данъци

Д-т с/ка **122 – Печалби и загуби от текущата година**

К-т с/ка **450 – Разчети с общините** (с начисления данък за общините)

К-т с/ка **451 – Разчети за данък върху печалбата** (с начисления ДП)

По такъв начин по с/ка **122 – Печалби и загуби от текущата година** се формира резултатът за отчетния период (балансовата печалба или загуба), който се посочва в пасива на баланса и фигурира в отчета за приходите и разходите на предприятието. Дебитното салдо на сметката показва загуба, а кредитното – печалба. След установяването на вида на финансовия резултат, следва разпределение на печалбата или покриване на загубата.

IV. ОТЧИТАНЕ РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО НА ПЕЧАЛБАТА

Разпределението на балансовата печалба на предприятието за текущия отчетен период се извършва след приемането на годишния финансов отчет. Това става през следващата отчетна година с решение на собствениците (съдружници, акционери и пр.) в съответствие с изискванията на Търговския закон, Закона за кооперациите и други нормативни актове. Във връзка с това подлежащата на разпределение печалба (кредитното салдо на водената през предходната година с/ка **122 – Печалби и загуби от текущата година**) се отразява първо като неразпределена печалба от минали години със следната счетоводна статия:

Д-т с/ка 122 – Печалби и загуби от текущата година

К-т с/ка 121 – Неразпределена печалба от минали години

От тази печалба могат да се заделят суми за: увеличение на основния капитал (изискващ и неизискващ регистрация) и резервите (общи и други), за покриване на загуби от минали години, начисляване на дивиденди, дарения и др. За разпределенияте суми в посочените направления се съставя следната статия:

Д-т с/ка 121 – Неразпределена печалба от минали години

К-т с/ка 100 – Основен капитал, изискващ регистрация

К-т с/ка 101 – Основен капитал, неизискващ регистрация

К-т с/ки от гр. 11 – Резерви

К-т с/ка 120 – Непокрита загуба от минали години

К-т с/ка 424 – Задължения за съучастия

К-т с/ки от гр. 50 – Парични средства

Законът за корпоративното подоходно облагане задължава обаче предприятията да облагат с данък върху дохода дивидента на кооператорите, акционерите, съдружниците. Размерът на данъка върху дивидента е 15% и е окончателен. В такъв случай счетоводната статия за начисляването на дивидента трябва да бъде съпътствана от втора – за облагане на дивидента с данък:

Оценка на темата

Актуалност на темата	9/10	Проблематиката запазва учебна и практическа значимост.
Актуалност на структурата	6/10	Логиката е използвана, но академичната рамка може да се прецизира.
Прецизност	5/10	Термините, сметките, формулите и примерите се нуждаят от проверка.
Източници	4/10	Необходима е нова проверима литература и актуална нормативна база.
Оформление	5/10	Оригиналът е четим, но стиловете, таблиците и номерацията не са уеднаквени.
ОБЩА ОЦЕНКА	5.8/10	Потенциал след актуализация: 8-9/10

Структурен профил

Цитати в текста:	Ограничени или без единен стандарт.
Увод:	Наличието и пълнотата следва да се прецизират.
Изложение:	Теоретична, методическа и приложна част.
Заключение:	Не се включва в откъса.
Цел:	Актуализиране и практическо приложение на темата.
Датировка:	Историческа разработка; необходима е актуализация към 2026 г.

Извод – потенциал след актуализация:

След нормативна, литературна и практическа актуализация разработката има потенциал за оценка 8–9/10.

Стратегия за актуализиране

Оригиналът е отпреди 2025 г. Затова актуализацията обхваща източници, нормативна/концептуална база и съвременен практически контекст.

1

Актуализиране на източниците

- Добавяне на литература и официални източници от последните пет години.
- Проверими цитати и библиография по единен стандарт.

2

Актуализиране на нормативната база

- Проверка на ЗСч, ЗКПО, приложимите НСС/МСФО и професионални стандарти.
- Разграничаване на счетоводно, данъчно и управленско третиране.

3

Нови данни и съвременен контекст

- Казус с данни за 2026 г. и стойности в евро.
- Електронни таблици, контролни проверки и визуализации.

Официална база за проверка:

Проверочна база: действащо законодателство, приложими НСС/МСФО, професионални стандарти и актуални академични източници.

12 готови промпта за самостоятелна актуализация

Копирай ги един по един в предпочитания AI асистент и проверявай резултата по официални източници. Промптовете са отправна точка, не готова академична разработка.

01	Провери действащата нормативна и професионална рамка към 2026 г. и маркирай остарелите постановки.
02	Замени остарелите източници с проверими академични, нормативни и официални източници.
03	Добави цитати по системата автор-година и оформи единна библиография.
04	Формулирай актуални цел, задачи, методи, ограничения и очаквани резултати.
05	Създай таблица „оригинална постановка – актуално правило – необходима редакция“.
06	Провери терминологията, формулите и счетоводните записвания.
07	Преизчисли приложимите парични примери в евро и посочи допусканията.
08	Добави практически казус с реалистични данни за българско предприятие през 2026 г.
09	Предложи документи, регистри, показатели и вътрешни контролни процедури.
10	Изведи основните рискове, спорни въпроси и ограничения.
11	Създай сравнителна таблица между теоретичните модели и практическото им приложение.
12	Напиши заключение с изводи, препоръки и осем въпроса за устна защита.

Ако предпочетеш ние да я актуализираме

Писането на академична разработка е от човек-автор, а AI е инструмент за оформление и литература. Покупката на темата с цел актуализация означава използване на човешката експертиза на екипа от автори на tetradka.bg.

ПРЕПОРЪЧАН АБОНАМЕНТЕН ПЛАН

PRO „Сигурност и насока“ - 50 €/месец (30 кредита)

Защо PRO: Препоръчва се план PRO; необходима е съдържателна и нормативна актуализация. Остатък при PRO: 9 кредита.

Кредитен баланс по PRO

30 кредита - 21 кредита за темата = 9 оставащи кредита. Останалите могат да се използват за редакция, експертна рецензия, консултация, шаблони и приоритетен чат.

Съпоставка с директна покупка и индивидуална разработка

Каталожна покупка: 52.50 € (абонаментна стойност: 21 кредита). Ориентир за индивидуална разработка над 20 стр.: индивидуална оферта.

Ориентировъчен срок

Оригиналът е над 20 стр. – ориентировъчно 14 работни дни.

Всички планове и характеристики: www.tetradka.bg/subscription-plans

Хареса ли ти превюто?

Присъедини се към Telegram канала на Tetradka.bg за безплатни съвети, подкрепа и нови учебни материали.

@tetradkabg

Академичното писане с мисъл!

◆ Нашата мисия

Нашата мисия е да подпомагаме образователното и професионално развитие чрез авторски академични текстове, етично използване на AI, критично мислене и самостоятелно учене.

◆ Нашата визия

Tetradka.bg да бъде доверен партньор в академичното развитие с експертност, осъзнатост и адаптивност към AI, дигитализацията и технологиите.

◆ Нашите цели

- Авторски текстове без AI, отговарящи на съвременните академични стандарти
- Коректив на неконтролното използване на AI
- Съвети и съдържание за по-добри академични резултати
- Дългосрочно доверие

Tetradka.bg

Над 20 години в помощ на студентите.